

Dosarul nr. 2ra-614/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. S. Dimitriu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Buhnaci, L. Pruteanu, M. Guzun)

ÎNCHEIERE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Tatiana Afteni și avocatul Marcel Moraru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Afteni împotriva Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, autoritățile atrase pentru a depune concluzii, Inspectoratul de Stat al Muncii și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, cu privire la constatarea discriminării la locul de muncă, anularea ordinelor de sancționare, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, încasarea salariului calculat necorespunzător, penalității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 20 iunie 2017, Tatiana Afteni, contrasemnată de avocatul Marcel Moraru, a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Centrul Informațional Agricol” solicitând constatarea discriminării prin hărțuire la locul de muncă de către administrația ÎS „Centrul Informațional Agricol”, constatarea discriminării prin victimizare la locul de muncă de către administrația ÎS „Centrul Informațional Agricol”, anularea ordinului nr. 18-P din 21 februarie 2017 de suspendare a contractului individual de muncă și declanșarea anchetei de serviciu, anularea ordinului nr. 18 din 13 martie 2017 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare, anularea ordinului nr. 21 din 20 martie 2017 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră, anularea ordinului nr. 24-P din 23 martie 2017 a ÎS „Centrul Informațional Agricol” cu restabilirea în funcția de contabil coordonator, contabilitate și finanțe a ÎS „Centrul Informațional Agricol”, încasarea prejudiciului material cauzat prin privarea ilegală de dreptul de a munci, a sumei de 21243,31 de lei cu titlu de salariu pentru absența forțată de la muncă, a sumei de 1677,96 de lei cu titlu de penalitate, în total de 22921,27 de lei, cu ulterioarele concretizări, până la pronunțarea hotărârii, încasarea prejudiciului material cauzat prin salarizarea necorespunzătoare în sumă de 13442,28 de lei cu titlu de salariu ratat și 766,24 de lei cu titlu de penalitate, iar în total suma de

14208,52 de lei, cu ulterioarele concretizări, până la pronunțarea hotărârii, încasarea prejudiciului moral în mărime de 180000 de lei, încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că a fost angajată în funcția de contabil la ÎS „Centrul Informațional Agricol”, prin contractul individual muncă nr.2 din 14 ianuarie 2013. La 20 februarie 2013, prin acordul adițional nr.1 la contractul individual de muncă, funcția de „contabil” a fost substituită cu funcția de „contabil coordonator”, cu salariu de funcție de 3900 de lei. La data de 03 iunie 2017, același contract individual de muncă, a fost modificat prin acord în partea ce ține de modificarea salariului, astfel, salariul de funcție al contabilului coordonator din 3900 de lei la 4900 de lei. Conform fișei de post nr.41/FP-24 din 07 martie 2014, executa ținerea evidenței sintetice și analitice a conturilor 211.3, 224, 242, 243, 251, 531, 533, 534, 539, ținea la control încasările în contul bancar a mijloacelor bănești și înregistra zilnic operațiunile de înregistrare în evidența contabilă, întocmea borderourile de plată pentru primirea salariului, pregătea ordinele de plată pentru achitarea contribuțiilor și impozitelor odată cu achitarea salariului, ținea registrul de evidență a formularelor cu regim special, ținea registrul de evidență a delegațiilor ș.a.

Prin ordinul nr.74-C, la 27 mai 2014, i s-a acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, începând cu data de 28 mai 2014 până la data de 13 martie 2017. Salariul a rămas de 3900 de lei, precum și responsabilitățile enunțate. În perioada concediului de maternitate, fișa postului „contabilului coordonator” a fost modificată în urma unor reorganizări, însă nu a fost negociată, la fel, și salariul.

Reclamanta a menționat că la 25 noiembrie 2016 a fost contactată de către Ana Negruța, juristul și i-a propus să revină la serviciu, a acceptat propunerea și la 28 noiembrie 2016 a revenit la serviciu, în baze generale, conform contractului individual de muncă nr.2 din 14 ianuarie 2013. La revenire, nu i s-a adus la cunoștință ordinul cu privire la întreruperea concediului de maternitate, precum nu i s-au prezentat actele/obiectele pentru îndeplinirea atribuțiilor. Chiar și locul de muncă împreună cu calculatorul nu i s-au atribuit oficial. La plecarea în concediu de maternitate, a predat sectorul său unei colege, care deja deține funcția contabil șef, iar în locul colegei erau alte două doamne pe care nu le cunoștea. Totodată, a precizat că a solicitat contabilului-șef negocierea unei noi fișe de post, care să delege clar sarcinile angajaților contabilității. De la revenirea sa, i se creau intenționat condiții insuportabile de muncă prin neoferirea unei fișe clare de post, probleme permanente cu rețeaua, imposibilitatea de a accesa programul 1C. Atmosfera ostilă era generată și de incertitudinea realizării anumitor atribuții funcționale, care la revenire erau realizate deja de cele două noi colege.

În legătură cu crearea unui mediu ostil de muncă și condițiile nefavorabile de muncă, s-a adresat și directorului întreprinderii, Andrei Timuș și în cadrul discuției a solicitat soluționarea cauzei creării unei astfel de atmosfere de lucru și să dea indicații contabilului-șef de a i se permite să se ocupe de sarcinile ce le realiza anterior, conform contractului și fișei de post. Directorul a fost categoric împotriva asupra acestui fapt, sugerând că și-a pierdut calificarea profesională aflându-se în concediu de maternitate și nu poate exercita sarcinile anterioare, care deja o depășesc.

La revenire, nu cunoștea exact cu ce trebuia să se ocupe la locul de muncă, iar calculatorul se bloca de fiecare dată. În plus, în permanență erau probleme de conexiune la rețeaua internet precum deficiențe ce țin de utilizarea programului 1C. Metodele de creare a unui mediu ostil de muncă la un moment dat erau banale, i se reproșa că consumă prea multă hârtie pentru imprimantă. Astfel, a recurs chiar la optimizarea cheltuielilor și a încercat să întocmească unele tabele de evidență într-un volum mai mic, neinfluențând cumva calitatea datelor care erau reflectate în aceste acte de evidență. Contabilul-șef i-a reproșat într-un mod principial și nejustificat că ar trebui să introducă informația în tabelul de formatul precedent, care fusese elaborat de un angajat al întreprinderii și nu era o metodă oficială de lucru reglementată normativ, nici chiar pe intern. În legătură cu acest incident, contabilul-șef a comunicat directorului întreprinderii precum că nu-și îndeplinește atribuțiile de serviciu. Directorul a avut o atitudine reticentă, ba chiar ostilă și a comunicat că nu îl interesează incidentele. Mai mult, a auzit de la contabilul-șef precum că nu lucrează și în una din zile a stabilit că nu făcea nimic. Astfel, a profitat de ocazie și i-a comunicat repetat directorului despre faptul că de la revenirea la serviciu are probleme cu calculatorul care se blochează, ba nu este acces la internet sau programul 1C și face permanent reclamații la responsabili de domeniul IT referitor la acest fapt. La cele comunicate, directorul a bătut cu pumnul în masă, a început să strige, zicându-i că la în biroul său el vorbește și ar trebui să asculte și dacă ceva nu îi convine să scrie cerere de eliberare.

Reclamanta a mai indicat că, la plângerea sa, Olga Căpațina a fost trasă la răspundere contravențională de către în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional.

În ziua incidentului, la 14 aprilie 2017, contabilul-șef a depus prin cancelaria întreprinderii o notă de serviciu, în care relatează despre un presupus comportament iresponsabil. În opinia reclamantei, este tendențioasă acesta notă, deoarece a fost depusă chiar în ziua incidentului.

La 20 februarie 2017, a depus două note de serviciu, în care a reclamat neregulile cu calculatorul din ziua revenirii la serviciu, precum și dezacordul cu lipsa predării sectorului de lucru, precum și faptul discriminării în cadrul întreprinderii, relatând despre calcularea incorectă a salariului pentru luna noiembrie, decembrie 2016 și oferirea inechitabilă a premiului pentru sărbătorile de iarnă. Ulterior, depunerii acestor note de serviciu, la 20 februarie 2017, s-a desfășurat ședința Comisiei disciplinare a ÎS „Centrul Informațional Agricol”, în care s-a propus inițierea unei anchete de serviciu pe cazul relatat de contabilul-șef în nota de serviciu din 14 februarie 2017, cu propunerea de a suspenda contractul individual de muncă pe durata anchetei. În rezultatul acestor propuneri, s-a emis ordinul nr.18-P din 21 februarie 2017, prin care s-a suspendat contractul de muncă începând cu data de 22 februarie 2017.

Reclamanta a declarat că, la 21 februarie 2017 a depus o notă de serviciu, prin care a comunicat iarăși că la 21 februarie, ora 7:55, calculatorul era blocat. În aceeași zi, printr-o notă de serviciu neînregistrată în cancelarie, Inginerul Programator Sisteme Informaționale și Rețelistică, Vitalie Plotnic, a menționat că la indicația directorului, presupusul calculator ridicat s-a efectuat verificarea integrității informației și datelor cu caracter personal. Totodată, în rezultatul presupusului control, s-a depistat că informația de serviciu și datele cu caracter personal la care are acces, au fost încărcate pe serverele publice „Yandex”. În acest sens, la 21

februarie 2017 s-a desfășurat ședința Comisiei disciplinare, care a decis prin procesul-verbal nr. 16 de a continua ancheta de serviciu declanșată în temeiurile indicate în procesul-verbal al ședinței Comisiei disciplinare nr. 14 din 20 februarie 2017 și anume, neîndeplinirea atribuțiilor funcționale. La această ședință i s-a solicitat eliminarea oricărei informații cu privire la activitatea întreprinderii plasată pe contul ei personal <https://disk.yandex.com> sau în purtătoarele CD, memory stick, înscrisuri de orice gen. Totodată, s-a solicitat Olgăi Capațină să organizeze predarea documentelor contabile și altor materiale contabile deținute. În aceeași zi, directorul întreprinderii a contactat soțul și a stabilit o întâlnire în cadrul căreia i-ar fi comunicat despre presupusul incident cu datele cu caracter personal, însă i-a comunicat că nu este posibil, precum că și vor discuta. Acasă i-a comunicat soțului, precum și i-a spus că nu este de acord cu învinuirile aduse. Drept urmare, soțul a contactat directorul și i-a spus că ceea ce i-a comunicat, nu corespunde realității, însă directorul i-a spus să deschidă poșta personală a soției și să vizualizeze discul D al poștei personale, unde ar fi o oarecare mapă arhivată. Totodată, ar fi menționat că aceasta s-a realizat într-o zi de sâmbătă, însă i-a răspuns că este imposibil, având în vedere că erau la funeralii.

La 22 februarie 2017, a depus o notă de serviciu prin cancelaria întreprinderii, unde a indicat că specialistul IT, Vitalie Plotnic, la 21 februarie 2017 a ridicat blocul de sistem al calculatorului ei, cu mesajul că îl ridică la indicația directorului. Respectiv, până la depunerea notei, data de 22 februarie 2017, ora 8:25, calculatorul nu fusese returnat.

Reclamanta a indicat că la 10 martie 2017, Comisia disciplinară a decis de a propune conducerii aplicarea în privința sa unei sancțiuni disciplinare sub formă de „muștrare”, în cadrul anchetei de serviciu declanșate în baza ordinului 18-P din 21 februarie 2017. La 13 martie 2017, prin ordinul nr.18, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de muștrare, pentru atitudine iresponsabilă față de îndeplinirea obligațiilor de muncă, setarea regulilor de subordonare, nefiind indicat prin ce s-a manifestat de drept și de fapt încălcarea.

La 17 martie 2017 s-a desfășurat ședința Comisiei disciplinare, care prin procesul-verbal nr. 27, a decis ca ancheta de serviciu declanșată în baza ordinului nr.18-P din 21 februarie 2017 nu poate depăși termenul de o lună, precum și că urmează a fi reintegrată la îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Astfel, a considerat straniu că ancheta continuă la 17 martie 2017 în baza ordinului 18-P din 21 februarie 2017, în timp ce în baza aceleiași anchete de serviciu inițiate în baza ordinului 18-P din 21 februarie 2017, prin ordinul nr.18 din 13 martie 2017 i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară. Prin ordinul din 17 martie 2017, a fost reintegrată la serviciu. La 20 martie 2017, Comisia disciplinară a decis să propună conducerii sancționarea repetată și încetarea anchetei de serviciu, care, *de jure*, urma a fi încetată din ziua în care a fost sancționată cu “muștrare”-13 martie 2017.

Prin ordinul nr.21 din 20 martie 2017 a fost sancționată repetat, în baza aceeași anchete de serviciu inițiate la 21 februarie 2017, pentru aceleași fapte menționate și în ordinul de sancționare din 13 martie 2017 și anume îndeplinirea iresponsabilă a obligațiilor de muncă, nerespectarea regulilor de subordonare.

Alegațiile lui Vitalie Plotnic din nota de serviciu din 21 februarie 2017, nu au fost examinate în cadrul unei anchete de serviciu separate și oficiale, declanșate anume în baza presupusei încălcări a legislației referitor la datele cu caracter

personal. Însăși modul abuziv de ridicare a calculatorului, spargerea poștei personale, lipsirea de dreptul la apărare, prin solicitarea unei expertize informaționale, demonstrează cel puțin tendențiozitatea pârâtului.

Reclamanta a mai afirmat că la 21 martie 2017, specialistul Serviciului Personal, Cristina Buruiană, a adresat o notă de serviciu neînregistrată conducerii întreprinderii, în care a consemnat refuzul de a semna acordul de modificare a contractului individual de muncă nr.2 din 14 ianuarie 2013. La 22 martie 2017, a depus o notă de serviciu în care a redat faptul că a revenit la serviciu la 20 martie 2017. Rezultatele oficiale ale anchetei de serviciu nu le cunoaște. Concomitent a menționat că din 28 noiembrie 2016 până la 22 martie 2017 nu a primit nici un document act de primire predare și nici o indicație de la contabilul-șef, precum nu au fost soluționate problemele cu internetul și cu programul 1C. Respectiv, a indicat că condițiile de muncă rămân a fi insuportabile, iar colegii o intimidează, la fel și conducerea, creând un mediu ostil de muncă. Chiar și șefa sa îi dădea sarcini disproporționate de muncă, care erau imposibil de realizat în termenii stabiliți.

De asemenea, a precizat că la plângerile anterioare privind mediul ostil de muncă, nici la acelea din 22 martie 2017, nu a recepționat nici nu răspuns de la administrație.

La 23 martie 2017, în mod neîntemeiat, conducerea ÎS „Centrul Informațional Agricol”, prin ordinul nr.24-P din 23 martie 2017, a concediat-o pe din funcția de contabil coordonator, în temeiul art.86 alin.(1) lit. g) Codul muncii. Cu privire la discriminarea la locul de muncă, pârâtul a identificat-o de mai mult timp, de la revenirea din concediu, drept un dușman al său, din motiv că a depistat mai multe nereguli în activitatea contabilității, unele care vor constitui în viitor, după o documentare suplimentară obiectul unor plângeri penale. Totodată, atitudinea ostilă a angajatorului derivă din solicitările perfect legale de a-i acorda în primire în mod oficial, atât locul de muncă, cât și documentația, precum și dorința acesteia de a negocia o nouă fișă de post. Or, analizând faptele indicate în cerere și în înscrisurile depuse la caz, atitudinea pârâtului în ceea ce privește salarizarea necorespunzătoare și neachitarea sporurilor la salariu, condiții necorespunzătoare de muncă, crearea atmosferei ostile de lucru între conducere, salariați, acordarea sarcinilor disproporționate de muncă, sancționarea cu muștrare și muștrare aspră pentru presupuse acțiuni de nesubordonare și neexecutarea responsabilităților de serviciu, precum o calomnioasă acuzare de divulgare a datelor cu caracter personal, nici nu a avut acces la materialele prezentate de specialistul IT și calculator, constituie un comportament nedorit și care a condus la crearea unui mediu ostil, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității sale. Comportamentul pârâtului se confirmă prin multiple cereri și dezacorduri exprimate pe numele angajatorului.

Cu referire la încălcările procedurale ale angajatorului la rechemarea din concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului și modificarea contractului individual de muncă, reclamanta a criticat intenția angajatorului de a o rechema la muncă, având în vedere că la revenire, i s-a creat intenționat o atmosferă ostilă de muncă, s-a modificat în lipsa sa, în mod abuziv, fișa de post și salarizarea, respectiv nici nu a fost informată în termenii legali despre aceasta.

Suplimentar, a afirmat că ordinul de întrerupere a concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului nu i s-a adus la cunoștință imediat după revenire.

Referitor la ilegalitatea ordinului nr.18-P din 21 februarie 2017 cu privire la suspendarea contractului individual de muncă și inițierea unei anchete de serviciu, reclamanta a declarat că este neîntemeiat. A fost emis în baza unei note de serviciu a contabilului-șef din 14 februarie 2017, prin care s-a încercat de a demonstra neprofesionalismul și lipsa de responsabilitate. Nota de serviciu se bazează în mod calomnios doar pe niște presupuneri și stări subiective ale Olgăi Capațîna, care nu au legătură cu aptitudinile profesionale ale sale. Evident, acțiunile concertate ale administrației erau canalizate din prima zi de revenire din concediu în vederea concedierii acesteia. Comisia disciplinară, la inițierea anchetei de serviciu și suspendarea contractului de muncă, nu a ținut cont de nici un barem de evaluare profesională, care i-ar permite să suspende un contract de muncă al unei mame cu copii minori. Un alt aspect care trezește dubii referitor la legalitatea ordinului, constituie și faptul că la ședința Comisiei disciplinare din 20 februarie 2017, nu s-a discutat doar nota de serviciu a Olgăi Capațîna, care a fost înregistrată în mod oficial în cancelaria instituției, dar au mai apărut note de serviciu, a Mariei Lisnic din 17 ianuarie 2017, a Cristinei Vodă din 20 ianuarie 2017 și a Cristinei Buruiană din 13 februarie 2017.

În ceea ce vizează ilegalitatea ordinului de sancționare nr.18 din 13 martie 2017, a opinat că i s-a aplicat neîntemeiat sancțiunea disciplinară „mustrare” pentru atitudinea iresponsabilă față de îndeplinirea obligațiilor de muncă, nerespectarea regulilor de subordonare. Din toate notele din serviciu care au stat la baza sancționării, doar nota Olgăi Capațîna a fost înregistrată prin cancelarie, ceea ce trezește dubii referitor la data întocmirii celorlalte două note de serviciu.

Cu referire la ilegalitatea ordinului de sancționare nr.21 din 20 martie 2017, a indicat că a fost suspendat contractul individual de muncă începând cu 22 februarie 2017. Tot în aceeași zi, a înregistrat în cancelaria întreprinderii o notă de serviciu, în care a informat administrația privind nefuncționarea calculatorului, precum și a solicitat de a lua măsuri în acest sens. O anchetă oficială în acest sens, nu fusese inițiată, *de jure*, iar personale responsabile contrar normelor legale, au decis examinarea acestei situații specifice. Nici nu a cunoscut că urma a fi suspendată pe perioada anchetei, ceea ce se demonstrează și prin nota de serviciu din 22 februarie 2017, în care se indica despre faptul că Vitalie Plotnic luase calculatorul la data de 21 februarie 2017, la indicația directorului și la 22 februarie 2017 nu fusese returnat. În acest sens, în bonul de livrare nr. 23 din 22 februarie 2017, a predat bunuri/documente șefei sale nemijlocit, în care a menționat lipsa blocului de sistem. La 20 martie 2017, prin ordinul nr.21, a fost sancționată nu pentru presupusa divulgare a datelor cu caracter personal, dar iarăși pentru atitudinea iresponsabilă față de îndeplinirea obligațiilor de muncă și nerespectarea regulilor de subordonare, cu „mustrare aspră”. În opinia reclamantei, a fost sancționată dublu pentru aceleași presupuse fapte, indicate atât în ordinul de sancționare din 13 martie 2017, cât și în cel din 20 martie 2017, fiind încălcat un principiu esențial al dreptului, de nesancționare dublă pentru aceeași faptă.

Cu privire la concedierea propriu-zisă din 23 martie 2017, a comunicat că prin ordinul nr.23-P a fost sancționată a doua oară, iar la data de 20 martie 2017, imediat după reintegrarea în serviciu, i s-a propus să semneze un acord adițional la contractul individual de muncă, însă a menționat că anumite clauze sunt noi și ar fi oportun să-i fie acordat un termen pentru negocierea acestora. La 21 martie 2017, prin nota de

serviciu neînregistrată, specialistul principal resurse umane Cristina Buruiană, a comunicat conducerii în mod eronat despre refuzul de a semna acordul adițional. La 22 martie 2017, a depus prin cancelarie o notă de serviciu, în care a indicat despre revenirea la serviciu după suspendare, la 20 martie 2017, nu i s-au adus la cunoștință rezultatele anchetei de serviciu inițiate la 21 februarie 2017. Totodată, a reamintit despre nepredarea efectivă a locului de muncă și documentației de la revenirea sa din concediu din 28 noiembrie 2016.

Reclamanta a opinat că angajatorul a urmărit cu rea-credință sancționarea disciplinară repetată a sa, cu ulterioara concediere, or, în ziua aplicării primei sancțiuni disciplinare-21 februarie 2017, a fost suspendată din funcție pe perioada anchetei de serviciu, fapt ce plasat-o în imposibilitatea terminării perfectării actelor aflate în procesul de lucru și accesul administrației la calculatorul său, ceea ce a determinat direct constatarea artificială de către angajator a unor încălcări suplimentare. Corespunzător, în situația în care a fost privată ilegal de către angajator de dreptul de a munci în funcția deținută, a solicitat încasarea prejudiciului material cauzat prin privarea ilegală de dreptul de a munci, cu ulterioarele concretizări a cuantumului prejudiciului până la data pronunțării hotărârii, împreună cu penalitatea calculată conform art.330 alin.(2) Codul muncii.

Reclamanta a arătat că, a fost lipsită ilegal de posibilitatea de a munci de rând cu colegii de muncă și de a se bucura de stima colegilor, partenerilor de afaceri și anturajul de muncă. Din cauza aplicării abuzive și ilegale a unei sancțiuni disciplinare, i-a fost afectată starea de sănătate, în perioada respectivă fiind nevoită să apeleze pentru investigații medicale și tratamente pentru refacerea sănătății pentru a-și executa în mod corespunzător sarcinile de serviciu, ceea ce se confirmă cert prin certificatul medical nr. FM-001G/CEM din 27 martie 2017. În acest sens, a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime 180000 lei.

La 17 octombrie 2017, reclamanta, reprezentată de avocatul Marcel Moraru, a depus cerere de concretizare, în temeiul art. 60 Cod de procedură civilă și a solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată, constatarea discriminării prin hărțuire la locul de muncă de către administrația ÎS „Centrul Informațional Agricol”; constatarea discriminării prin victimizare la locul de muncă de către administrația ÎS „Centrul Informațional Agricol”, repunerea în termen și anularea ordinului nr.18-P din 21 februarie 2017 a ÎS „Centrul Informațional Agricol” de suspendare a contractului individual de muncă și declanșarea anchetei de serviciu, anularea ordinului nr.21 din 20 martie 2017 a ÎS „Centrul Informațional Agricol” privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră, anularea ordinului nr. 24-P din 23 martie 2017 a ÎS „Centrul Informațional Agricol” cu restabilirea în funcția de contabil coordonator al ÎS „Centrul Informațional Agricol”, încasarea prejudiciului material cauzat prin privarea ilegală de dreptul de a munci în sumă de 21243,31 lei cu titlu de salariu pentru lipsa forțată de la muncă și 1677,96 de lei cu titlu de penalitate, în total 22921, 27 de lei, încasarea prejudiciului material cauzat prin salarizarea necorespunzătoare în sumă de 13442,28 de lei cu titlu de salariu ratat și 766,24 de lei cu titlu de penalitate, în total suma de 14208,52 de lei; încasarea prejudiciului moral în mărime 180000 de lei; încasarea a tuturor cheltuielilor de judecată.

Ulterior, reclamanta Tatina Afteni, reprezentată de avocatul Marcel Moraru, a depus cerere de completare/ concretizare, în temeiul art. 60 Cod de procedură civilă,

acceptată la 26 aprilie 2018, prin care a solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată, constatarea discriminării prin hărțuire la locul de muncă de către administrația ÎS „Centrul Informațional Agricol”; constatarea discriminării prin victimizare la locul de muncă de către administrația ÎS „Centrul Informațional Agricol”, constatarea ilegalității ordinelor de sancționare și concediere și anume a ordinului nr.18-P din 21 februarie 2017, a ordinului nr.18 din 13 martie 2017, a ordinului nr.21 din 20 martie 2017 și nr.24-P din 23 martie 2017, anularea ordinului nr.18-P din 21 februarie 2017 a ÎS „Centrul Informațional Agricol” de suspendare a contractului individual de muncă și declanșarea anchetei de serviciu, anularea ordinului nr.18 din 13 martie 2017 a ÎS „Centrul Informațional Agricol” privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare, anularea ordinului nr.21 din 20 martie 2017 a ÎS „Centrul Informațional Agricol” privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră, anularea ordinului nr.24-P din 23 martie 2017 a ÎS „Centrul Informațional Agricol” cu restabilirea în funcția de contabil coordonator al ÎS „Centrul Informațional Agricol”, încasarea prejudiciului material cauzat prin privarea ilegală de dreptul de a munci în sumă de 21243,31 de lei cu titlu de salariu pentru lipsa forțată de la muncă și 1677,96 de lei cu titlu de penalitate, în total 22921,27 de lei, încasarea prejudiciului material cauzat prin salarizarea necorespunzătoare în sumă de 13442,28 de lei cu titlu de salariu ratat și 766,24 de lei cu titlu de penalitate, în total 14208,52 de lei, încasarea prejudiciului moral în mărime 180000 de lei; încasarea tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 11 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, s-au atras în conformitate cu art. 74 Cod de procedură civilă, pentru depunerea concluziilor, autoritățile: Inspectoratul de Stat al Muncii și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (Vol.I, f.d.150).

La 30 noiembrie 2018, reclamanta Tatiana Afteni, contrasemnată de avocatul Marcel Moraru, a înregistrat o cerere de completare/concretizare, în temeiul art. 60 alin.(3) Cod de procedură civilă, a solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată, constatarea discriminării prin hărțuire la locul de muncă de către administrația ÎS „Centrul Informațional Agricol”, reorganizată prin absorbție de IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, constatarea discriminării prin victimizare la locul de muncă de către administrația ÎS „Centrul Informațional Agricol”, reorganizată prin absorbție de IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, constatarea ilegalității ordinelor de sancționare și concediere și anume a ordinului nr.18-P din 21 februarie 2017, a ordinului nr.18 din 13 martie 2017, a ordinului nr.21 din 20 martie 2017 și nr.24-P din 23 martie 2017, anularea ordinului nr.18-P din 21 februarie 2017 a ÎS „Centrul Informațional Agricol” de suspendare a contractului individual de muncă și declanșarea anchetei de serviciu, anularea ordinului nr.18 din 13 martie 2017 a ÎS „Centrul Informațional Agricol” privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare, anularea ordinului nr.21 din 20 martie 2017 a ÎS „Centrul Informațional Agricol” privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră, anularea ordinului nr.24-P din 23 martie 2017 a ÎS „Centrul Informațional Agricol” cu restabilirea reclamantei în funcția de contabil coordonator al ÎS „Centrul Informațional Agricol”, reorganizat prin absorbție de IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, încasarea prejudiciului material cauzat prin

privarea ilegală de dreptul de a munci în sumă de 117899,57 de lei, pentru perioada 24 martie 2017 – 12 decembrie 2018, încasarea prejudiciului material cauzat prin salarizarea necorespunzătoare în sumă de 2102,71 de lei cu titlu de salariu ratat și 6576,49 de lei cu titlu de penalitate din restanța salarială, pentru perioada 28 noiembrie 2016-12 decembrie 2018; încasarea prejudiciului moral în mărime 180000 de lei, încasarea cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în cuantum de 3000 lei și a cheltuielilor de evaluare psihologică în cuantum de 350 lei.

Prin cererea datată cu 29 ianuarie 2019, reclamanta Tatiana Afteni, reprezentată de avocatul Marcel Moraru, a concretizat pretențiile prin majorarea cuantumului sumelor, solicitând după cum urmează: suma de 124843, 32 de lei salariu pentru perioada absenței forțate de la muncă, suma de 2133, 21 de lei cu titlu de salariu ratat, suma de 6854, 83 de lei cu titlu de penalitate, suma de 180000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 3000 de lei asistență juridică, suma de 350 lei cu titlu de cheltuieli de evaluare psihologică.

Prin hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Afteni și s-a încasat de la IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” în beneficiul Tatiane Afteni salariul calculat necorespunzător și neachitat în mărime de 2133, 21 de lei, penalitatea în mărime de 2509, 23 de lei, pentru perioada 28 noiembrie 2016 – 23 martie 2017, iar în total suma de 4642,44 de lei; s-a încasat de la IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” în beneficiul Tatiane Afteni cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1000 de lei; în rest cererea de chemare în judecată concretizată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată; hotărârea în parte ceea ce ține de încasarea salariului calculat necorespunzător și neachitat în mărime de 2133, 21 de lei și a penalității în mărime de 2509, 23 de lei, urmează a fi executată imediat; s-a luat act de scutirea legală a reclamantei de la plata taxei de stat pentru cerințele respinse și a pârâtului pentru cerințele admise.

Prin decizia din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Tatiana Afteni și s-a menținut hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că din cumulul de probe administrat la dosar și explicațiile părților în ședința de judecată, instanța nu a identificat fapte de hărțuire sau victimizare a reclamantei comise de către angajator. Instanța a apreciat că situațiile ostile și tensionate dintre reclamantă și angajator au fost determinate nu de criteriile invocate de aceasta, însă de alte motive care sunt legate de îndeplinirea de către aceasta a obligațiilor de muncă și de alte motive interpersonale din relațiile reclamantei cu colegile de serviciu

Cu referire la pretențiile reclamantei privind constatarea ilegalității și anularea ordinelor de sancționare și concediere și anume a ordinului nr.18-P din 21 februarie 2017, a ordinului nr.18 din 13 martie 2017, a ordinului nr.21 din 20 martie 2017 și nr.24-P din 23 martie 2017, prin prisma prevederilor art. 201-202, art.206 alin. (1), art.208 Codul muncii raportate la circumstanțele de fapt, instanța de apel a notat că nu sunt motive plauzibile de a considera că ancheta de serviciu declanșată în privința reclamantei a fost una tendențioasă, aceasta fiind declanșată în baza notei informative a contabilului-șef, fiind examinate și alte note informative ale angajaților ÎS „Centrul Informațional Agricol” care au fost depuse cu referire la activitatea de muncă a reclamantei în cadrul întreprinderii. Mai mult ca atât,

reclamanta a participat la ședința comisiei disciplinare, asigurându-i-se toate drepturile, dar a refuzat să prezinte explicații, fapt consemnat într-un proces-verbal.

De asemenea, instanța a stabilit că, angajatorul nu a sancționat apelanta de două ori pentru aceeași încălcare, întrucât reclamanta a fost sancționată pentru două încălcări distincte, chiar dacă au fost cercetate în cadrul aceleiași anchete de serviciu, ceea ce nu contravine Codului Muncii. Prin urmare, contrar alegărilor neconfirmate ale reclamantei, angajatorul a respectat procedura de constatare a abaterii disciplinare, precum și de aplicare a sancțiunilor, conform art.206-210 Codul muncii.

La fel, a instanța a reținut că, ulterior, în temeiul art.86 alin.(1) lit. g) Codul muncii, reclamanta a fost concediată, prin ordinul nr.24-p din 23.03.2017. Astfel, la concedierea salariatului din motivul încălcării repetate a obligațiilor de muncă, instanța a verificat dacă la aplicarea repetată a sancțiunii disciplinare angajatorul a ținut cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective, dacă a fost respectat termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare, etc., adică respectarea dispozițiilor art.206-211 Codul muncii. Din aceste motive, solicitarea reclamantei cu privire la constatarea ilegalității și anularea ordinelor de sancționare și concediere, și anume a ordinului nr.18-P din 21 februarie 2017, a ordinului nr.18 din 13 martie 2017, a ordinului nr.21 din 20 martie 2017 și nr.24-P din 23 martie 2017, corect a fost respinsă. De aici, în opinia instanței de apel, rezultă și netemeinicia cererii privind repararea prejudiciului material și cel moral.

Instanța de apel a mai conchis că soluția primei instanță este justă și argumentată, având la bază cumulul probelor administrate, cărora le-a fost oferită apreciere juridică corectă.

La 11 februarie 2020, Tatiana Afteni și avocatul Marcel Moraru au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a pretențiilor respinse de prima instanță și cea de apel, actualizând solicitările pecuniare la depunerea cererii de recurs, după cum urmează: constatarea discriminării prin hărțuire la locul de muncă de către administrația ÎS „Centrul Informațional Agricol”, reorganizată în IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, constatarea discriminării prin victimizare la locul de muncă de către administrația ÎS „Centrul Informațional Agricol”, reorganizată în IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, constatarea ilegalității ordinelor intimatului nr. 18-P din 21 februarie 2017, nr.18 din 13 martie 2017, nr.21 din 20 martie 2017, nr.24-P din 23 martie 2017, anularea ordinului nr. 18-P din 21 februarie 2017 de suspendare a contractului individual de muncă și declanșarea anchetei de serviciu, anularea ordinului nr. 18 din 13 martie 2017 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare, anularea ordinului nr. 21 din 20 martie 2017 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră, anularea ordinului nr. 24-P din 23 martie 2017 privind concedierea, restabilirea în funcția de contabil coordonator, contabilitate și finanțe a ÎS „Centrul Informațional Agricol”, reorganizată în IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, încasarea prejudiciului material cauzat prin privarea ilegală de dreptul de a munci, suma de 196899,82 de lei cu titlu de salariu pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 24 martie 2017-14 iunie 2019, încasarea prejudiciului moral în mărime de

180000 de lei, încasarea tuturor cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în mărime de 3000 de lei și cheltuieli de evaluare psihologică în sumă de 350 de lei.

În motivarea recursului s-a invocat că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea, precum și aprecierea arbitrară a probelor, ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Totodată, au pretins încălcarea art. 6 CEDO de către instanța de apel în parte ace ține de motivarea actelor judecătorești, principiul contradictorialității.

De asemenea, s-a omis clarificarea motivului atmosferei ostile între angajat și angajator, a fost denaturat acordarea sarcinilor nejustificate de către angajator, nu a fost apreciată proporționalitatea emiterii ordinului de suspendare în raport cu esența presupusei încălcări, nu s-au pronunțat referitor la aplicării sancțiunii pe perioada suspendării contractului individual de muncă. Or, aceste aspect nu au fost elucidate. Nemotivarea actelor judecătorești în partea ce ține de ordinele contestate, constituie de fapt încălcări esențiale a normelor de drept material.

Partea recurentă a pretins că în cuprinsul actelor de dispoziție a instanțelor de judecată contestate, au fost detaliate și normele de conduită care nu ar fi fost respectate, însă nu este clar care împrejurări se raportează la aceste norme și prin ce probe se confirmă. Astfel, se poate conchide că instanțele ierahici inferioare au apreciat arbitrar probele administrate, de fapt, nu le-au analizat sau le-au înlăturat, fără a indica motivele, concluziile tangențial se referă la ipotezele părții reclamante, în sensul că nu ar fi relevante. Or, hotărârile instanțelor nu arată prin ce s-ar răsturna prezumțiile, dacă au fost reținute ca fiind declarative. Astfel, au opinat că concluziile instanțelor ierahic inferioare sunt neîntemeiate, rezultate din aplicarea eronată a normelor de drept material și aprecierea incorectă a circumstanțelor cauzei.

La fel, au menționat că materialele cauzei denotă că ordinele de sancționare au fost emise formal, în lipsă de temeiuri și motive argumentate.

Concomitent, s-a invocat jurisprudența națională în cauze similare: Dediu vs Serviciul Vamal; Garabajiu vs ÎS „Gările și Stațiile Auto”; Cebotari, Teleșco, Rusu vs CC „Keramin Chișinău”, Bragoi vs MAI, IGP, Hîncu vs Ministerul Educației, Centrul Republican pentru copii și tineret; Condrașov vs SA „Floare Carpet”.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului, precum și autorităților atrase pentru depunerea concluziilor, conform scrisorii de însoțire datate cu 28 februarie 2020 (Vol.II, f.d.138) și a fost recepționată conform avizelor de recepție la 04 martie 2020 (Vol.II, f.d.139-141).

În conformitate cu prevederile art.434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 12 noiembrie 2019, iar Tatiana Afteni și avocatul Marcel Moraru au declarat recurs la 11 februarie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale participanților la proces la 11 decembrie 2019, conform scrisorii de însoțire (Vol.II, f.d.104). Din textul recursului se distinge că partea recurentă a recepționat decizia integrală a instanței de apel în data de 16 decembrie 2019. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Tatiana Afteni și avocatul Marcel Moraru, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Afteni și avocatul Marcel Moraru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru

Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Tatiana Afteni și avocatul Marcel Moraru.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Tatiana Afteni și avocatul Marcel Moraru împotriva deciziei din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat